

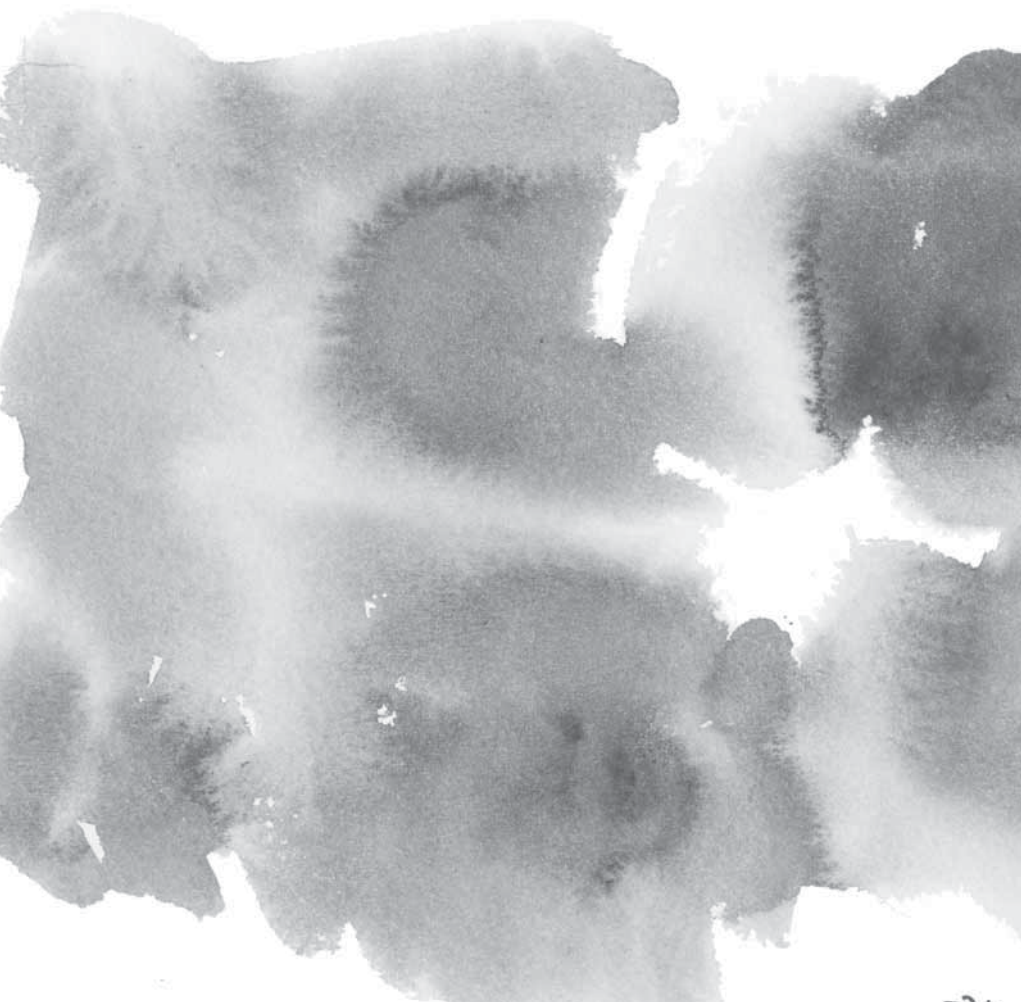
Pán, Smradoch

David Walliams

Ilustroval
Guentin
Blake

Pán Smradóch

David Walliams

Pán Smrad'och

Ilustroval Quentin Blake

sloart

Text © David Walliams 2009
Illustrations © Quentin Blake 2009
Translation © Michaela Hajduková 2013
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2013

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-0785-6

*Pre najmilšiu osobu na svete,
moju mamu Kathleen*

1

Pošúchajte a privoňajte

Pán Smradoch smrdel. Zapáchal. A veta „Z toho človeka nie je cítiť nič príjemné“ ho presne charakterizuje. Bol to skrátka ten najsmradľavejší smradoch na svete.

Najhoršie, čo môže človek cítiť nosom, je smrad. Je horší ako zápach. Ten je o čosi horší ako pach a najmenej škodlivý je výpar. A človeku sa nos poriadne zmraští aj od takého obyčajného výparu.

Pán Smradoch za svoj smrad nemohol. Bol bezdomovec. Nemal kde bývať, a preto ani ne-

bolo možné, aby sa na rozdiel od nás poriadne umyl. A tak smrdel čím ďalej, tým viac. Vyzeral takto:

S motýlikom a v tom tvídovom saku je celkom elegantný, čo povieť? Ale nenechajte sa zmiast'. Obrázok zďaleka nevystihuje, ako smrdel. V knižke by sme síce mohli mať mies-

to, tak ako to býva v časopisoch, po ktorom by sa dalo pošúčať rukou a potom privoňať, ale ten smrad by bol taký odporný, že by ste ju okamžite hodili do koša. A kôš by ste zakopali do zeme. Veľmi, veľmi hlboko.

Pán Smraďoch mal malého čierneho psíka, ktorý sa volal Lady. Žiadna extra rasa, len taký obyčajný psík. Aj Lady smrdela, ale nie až tak ako pán Smraďoch. Skutočne, smrdel najodpornejšie na celom svete. Teda, ešte horšie smrdela jeho brada. Boli v nej zvyšky praženiace, párkov a syra, ktoré sa tam zbierali celé roky. Keďže si ju nikdy neumýval, smrdela dosť svojsky a ešte horšie ako zvyšok tela.

Pán Smraďoch sa jedného dňa len tak z ničoho nič zjavil v mestečku a ubytoval sa na starej drevenej lavičke. Nik ani len netušil, odkiaľ prišiel a kam má namierené. Ľudia z mesta sa k ne-

mu väčšinou správali milo. Občas mu k nohám hodili pár drobných a hneď bežali preč, lebo im slzili oči. Ale priateľský k nemu nebol nikto. Nikto sa pri ňom nepristavil na kus reči.

Teda aspoň dovtedy, kým jedno malé dievčatko nenazbieralo odvahu a neprihovorilo sa mu. A práve tu sa začína náš príbeh.

„Dobrý deň,“ povedalo dievčatko trochu nervózne, s trasúcim sa hlasom. To dievčatko sa volalo Chloe. Malo len dvanásť rokov a doteraz sa s bezdomovcom ešte nerozprávalo. Mama jej totiž zakázala prihovárať sa „takýmto kreatúram“. Nesúhlasila dokonca ani s tým, aby sa Chloe rozprávala s deťmi, čo bývali v bytoch pre sociálne slabé rodiny. Ale na Chloe pán Smradoch nepôsobil ako kreatúra. Podľa nej to bol človek, ktorý mal veľmi zaujímavý životný príbeh a ona príbehy milovala.

Pána Smradocha a jeho psíka vídavala sedieť na lavičke každé ráno z auta, keď ju rodičia viezli do nóbl súkromnej školy. Bol tam vždy a psík mu sedel pri nohách, či svietilo slnko, alebo snežilo. Chloe sedela pohodlne usalašená na zadnom koženom sedadle luxusného auta vedľa svojej otravnej sestry Anabele, dívala sa von oknom a uvažovala.

V hlave sa jej prehánalo plno vecí. Kto to vlastne je? Prečo žije na ulici? Mal vôbec niekedy domov? A čím kŕmi svojho psíka? Má priateľov alebo rodinu? Ak áno, vedia, že je bezdomovec?

A kam chodí na Vianoce? Ak by ste mu chceli napísať list, akú adresu by ste dali na obálku? Tá lavička, viete ktorú, za rohom pri zástavke autobusu? Kedy sa naposledy kúpil? A naozaj sa volá pán Smradoch?

Chloe rada premýšľala osamote. Často sedávala na posteli a vymýšľala si o pánovi Smradochovi príbehy. Samota izby jej často vnukla fantastické historky. Pán Smradoch bol možno hrdina – starý námorník, ktorý mal veľa vyznamenaní za udatnosť, ale životu na pevnine sa nedokázal prispôbiť. Alebo to možno bol slávny operný spevák, ktorý jedného dňa, keď sa v londýnskej kráľovskej opere snažil zaspievať najvyšší tón árie, stratil hlas a už nemohol spievať. Alebo to bol ruský tajný agent, ktorý používal bezdomovecké prestrojenie a špehoval obyvateľov mestečka.

Chloe nemala o pánovi Smradochovi žiadne informácie. Vedela však, že v ten deň, keď sa mu prihovorila, potreboval tú päťlibrovú bankovku, ktorú držala v ruke, oveľa viac ako ona.

Vyzeral, že sa cíti osamelo. Nie tak, že žije sám, ale akoby nemal blízkeho človeka. A to v Chloe vyvolalo smútok. Veľmi dobre poznala pocity osamelého človeka. Chloe nemala veľmi rada školu. Mama trvala na tom, aby chodila do nóbl dievčenskej súkromnej školy a Chloe si tam nenašla kamarátky. Doma tiež nebývala veľmi rada. Mala pocit, ako by tam ani nepatrila.

Navyše, práve bola jej neoblúbená časť roka, Vianoce. Vianoce musia mať radi všetci, a predovšetkým deti. Ale Chloe ich neznášala. Nenávidela vianočné reťaze, oplátky, koledy, pozerať v telke prejav kráľovnej sa jej protivilo, tradičné vianočné jedlá jej nikdy nechutili, nepáčilo sa jej, že nikdy nesneží tak, ako sa na Vianoce patrí, nerada sedávala s celou rodinou pri dlhej, dlhokánskej večeri a najviac zo všet-

kého jej bolo odporné, ako musela predstierať, že je šťastná, len preto, že je Štedrý deň.

„Ako vám môžem pomôcť, slečna?“ opýtal sa pán Smrad'och. Mal až prekvapivo nóbl hlas. Doteraz sa mu nikto neprihovoril, a tak sa na malé buclaté dievčatko díval trochu podozriavavo. Chloe sa trochu zľakla. Prihovoriť sa starému bezdomovcovi možno nebol najlepší nápad. Na túto chvíľu sa pripravovala celé týždne, dokonca mesiace. A malo to vyzeráť úplne inak.

A čo bolo ešte horšie, musela prestať dýchať nosom. Postupne k nej totiž prenikal zápach. Ako by to bolo čosi živé, čo si razilo cestičku k jej nozdrám a čo ju páliło vzadu v hrdle.

„Noo, prepáčte, že vás vyrušujem...“

„Áno?“ ozval sa pán Smrad'och trochu netrzeplivo, čo Chloe dosť zarazilo. Prečo má tak

naponáhlo? Ved' stále sedí na svojej lavičke. Predsa sa nemôže zrazu niekam ponáhľať.

A vtedy na ňu začala brechať aj Lady. Chloe sa zľakla ešte viac. Pán Smradoch si to všimol a potiahol Lady za vôdzku, teda za kus starého povrazu, aby prestala.

„Nuž,“ pokračovala nervózne Chloe, „teta mi poslala päť libier, aby som si kúpila nejaký vianočný darček. Ale ja vlastne nič nepotrebujem, a tak mi napadlo, že by som ich dala vám.“

Pán Smradoch sa usmial. Aj Chloe sa usmiala. Chvíľu to vyzeralo tak, že peniaze prijme, ale potom sklopil zrak a zadíval sa na chodník.

„Ďakujem,“ odvetil. „Veľmi milé, ale nemôžem ich prijať, prepáč.“

Chloe to zmatlo. „Prečo nie?“ opýtala sa.

„Si dieťa. Päť libier, to je veľmi, veľmi štedré.“

„Ja som len myslela...“

„Je to od teba naozaj veľmi milé, ale obávam sa, že si ich nemôžem vziať. Povedz mi, slečna, koľko máš rokov? Desat’?“

„DVANÁSTĽ!“ odpovedala nahlas Chloe. Na svoj vek bola trochu nízka, ale rada si hovorievala, že v iných oblastiach svojich rovesníkov prerástla. „Mám dvanásť rokov a deviateho januára budem mať trinásť.“

„Takže dvanásť. Takmer trinásť. Prepáč. Kúp si za ne nejaký z tých moderných hudobných stereo diskov. Netráp sa pre starého tuláka,“ usmial sa a v očiach mu zasvietili ozajstné iskričky.

„Ak to nie je príliš nezdvorilé,“ vyzvedala Chloe, „môžem vám položiť pár otázok?“

„Samozrejme, že áno.“

„Rada by som vedela, prečo bývate na lavičke, a nie v dome ako ja.“

Pán Smradoch sa chvíľu nervózne ošival.

„To je dlhý príbeh, drahá,“ povedal, „možno ti ho vyzprávam niekedy nabudúce.“

Chloe vyzerala sklamané. Nebola si istá, či ešte bude nejaké nabudúce. Keby jej matka zistila, že sa rozpráva s týmto človekom, o peniazoch už ani nehovoriac, bola by v ozajstnej kaši.

„Prepáčte, že som vás vyrušila,“ ospravedlnila sa Chloe. „Prajem vám príjemný deň.“ Po týchto slovách sa cítila trápne. Aká hlúposť! Ako vôbec môže mať príjemný deň? Bol to starý smradľavý bezdomovec a na oblohe sa začínali

zbiehať temné mračná. S nepríjemným pocitom sa vydala hore ulicou.

„Čo to máš na chrbte, dieťa?“ zakričal za ňou pán Smrad'och.

„Na chrbte?“ spýtala sa Chloe a pokúšala sa pozrieť cez plece. Zo saka si odtrhla zdrap papiera a prezrela si ho.

Bolo na ňom hrubým čiernym písmom napísané jediné slovo:

Lúzerka!

Chloe stiahlo žalúdok od potupy. Musela jej to tam po ceste zo školy prilepiť Rosamund. Rosamund bola šéfkou školského dievčenského gangu. Neustále Chloe šikanovala, vysmievala sa jej, že jedáva veľa sladkostí, že má menej peňazí ako spolužiačky, alebo že ju pri hokejo-

Pošúchajte a privoňajte

vých zápasoch nikto nechce do svojho družstva. Keď dnes Chloe odchádzala zo školy, Rosamund ju niekoľkokrát potľapkala po chrbte a zaželala jej veselé Vianoce. Všetky dievčatá sa smiali. A Chloe až teraz docvaklo prečo. Pán Smradoch sa s vrzgotom postavil z lavičky a vzal Chloe papier z rúk.

